

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/23/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513202211
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8513202211.6

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa V. O., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. Y. XX, XXX XX W. Y., právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o. so sídlom Užhorodská 21, 040 01 Košice, IČO: 47 231 785, v konaní o zrušenie rozhodcovských rozsudkov takto

rozhodol:

Rozsudok rozhodcovského súdu Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44325452, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/1297/2012 dňa 19. 1. 2012, sa z r u š u j e.

Rozsudok rozhodcovského súdu Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44325452, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/1399/2012 dňa 19. 1. 2012, sa z r u š u j e.

Rozsudok rozhodcovského súdu Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44325452, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/1296/2012 dňa 19. 1. 2012, sa z r u š u j e.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1 358,89 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 7. 5. 2013 domáhal, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Bohumíra Zaujeca, sp. zn. 2C/1297/2012 zo dňa 19. 1. 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Návrh odôvodnil tým, že dňa 8. 6. 2007 uzatvoril s odporcom poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Odporca si návrhom na začatie konania a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2. 1. 2012, podanom na Arbitrážnom súde Košice so sídlom na Alžbetinej ulici č. 41 v Košiciach (ďalej len „rozhodcovský súd“), uplatnil osobitnú pohľadávku vo výške 52,54 eur s príslušenstvom, ktorá mala predstavovať

náklady odporcu vynaložené v súvislosti s uzatvorením poisťovnej zmluvy. Rozhodcovským rozsudkom bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť odporcovi sumu vo výške 52,54 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur. Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľovi doručený dňa 15. 4. 2013. Príslušnosť rozhodcovského súdu bola podľa navrhovateľa založená na základe rozhodcovskej doložky upravenej v časti XV. Všeobecných poisťovných podmienok (ďalej len „VPP“). Odporca, ako i konajúci rozhodcovský súd, majú za to, že uvedená rozhodcovská doložka je platná, čo podľa navrhovateľa odôvodňujú tým, že odporca síce určil na prejednanie všetkých sporov Arbitrážny súd Košice, avšak z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom navrhovateľa s tým, že ju nebol povinný podpísať. Navrhovateľ nemohol tušiť, k čomu všetkému sa má podpísaním VPP, ktoré tvorí 13 strán nahusto a drobnými písmenami písaného

textu, zaviazat'. V prípade nepodpisania uvedených VPP by k uzatvoreniu samotnej poisťnej zmluvy nedošlo. Podľa navrhovateľa rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to vyžaduje Občiansky zákonník. Poistnú zmluvu a VPP nemal navrhovateľ možnosť nijako ovplyvniť resp. upraviť, pretože bola vopred formulovaná a v takomto znení mu predložená na podpis.

Ďalším dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku je podľa navrhovateľa skutočnosť, že rozhodcovskou doložkou došlo k jednoznačnému zhoršeniu jeho postavenia ako spotrebiteľa tým, že v prípade absencie tejto doložky by bol odporca povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode podľa bydliska občana resp. spotrebiteľa. Poistná zmluva preto predstavuje ukážkový príklad zmluvnej nevyváženosti a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia odporcu ako podnikateľa voči slabšej strane navrhovateľa ako spotrebiteľa.

Navrhovateľ rovnako namietal, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe štatútu a procesných pravidiel, ktoré mu neboli známe, pretože o ich obsahu nebol informovaný. Takéto konanie pred rozhodcovským súdom je pre navrhovateľa ako spotrebiteľa prísnejšie pre kratšiu lehotu na podanie odporu (5 dní), prihliadnutie na odpor po zaplatení súdneho poplatku, vysoké poplatky a finančnú nevýhodu (nemožnosť oslobodenie od platenia poplatkov). Samozrejmosťou podľa navrhovateľa je, že nemal žiadnu možnosť voľby iného súdu a už vôbec nie rozhodcu. Odporcom je uvedený rozhodcovský súd dávajúci do uzatváraných zmlúv bez zmeny už niekoľko rokov a nie sú známe prípady, aby rozhodcovský súd rozhodol v neprospech odporcu. Práve naopak, rozhoduje automaticky, zaujato a bez preskúmania platnosti či existencie uplatňovaného práva. Podľa navrhovateľa, podstatou rozhodcovského konania by malo byť prostredníctvom zmluvnej voľnosti záväzkový vzťah doplniť a nie zaviazat' spotrebiteľa podrobiť sa rozhodnutiu rozhodcovského súdu, ktorý si vybrala protistrana.

Zároveň sa navrhovateľ návrhom doručeným súdu 7. 5. 2013, zapísaným pod sp. zn. 5C/25/2013 domáhal, aby súd z rovnakých dôvodov ako sú uvedené vyššie, zrušil aj rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Bohumíra Zaujeca, sp. zn. 2C/1296/2012 zo dňa 19. 1. 2012, ktorý bol vydaný na základe poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 8. 6. 2007. Rovnako tak sa navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 7. 5. 2013, zapísaným pod sp. zn. 5C/24/2013 domáhal, aby súd z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené vyššie, zrušil aj rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Bohumíra Zaujeca, sp. zn. 2C/1399/2012 zo dňa 19. 1. 2012, ktorý bol vydaný na základe poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 8. 6. 2007.

Súd uznesením poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

Dňa 8. 11. 2013 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie odporcu k návrhu na začatie konania. Odporca v prvom rade vyslovil názor, že rozhodcovská doložka bola medzi navrhovateľom a odporcom dojednaná individuálne a nie je preto neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Navrhovateľ podľa vlastnej vôle mohol a nemusel osobitne podpísať rozhodcovskú doložku uvedenú v osobitných zmluvných dojednaniach. Pokiaľ by ju nepodpísal, nemalo by to žiaden vplyv na zvyšok VPP a teda na poisťný vzťah ako taký. VPP obsahujú celý rad ustanovení, ktoré sa na konkrétny poisťný vzťah vzťahujú vtedy, ak tak určuje samotná zmluva alebo iné zmluvné dojednania. Aj keď poisťník podpíše súvislý text VPP, niektoré časti sa na jeho vzťah nevzťahujú a týmito časťami poisťník viazaný nie je. Okruh ustanovení, ktorými je poisťník viazaný, je individualizovaný poisťnou zmluvou, osobitnými dojednaniami resp. inými zmluvnými dojednaniami. Poisťník teda síce podpisuje súvislý text VPP ako celok, ale nie všetky ustanovenia VPP ho zaväzujú. Obdobná situácia nastáva aj pokiaľ ide o časť XV. VPP upravujúcich všeobecné pravidlá rozhodcovského konania. Osobitné zmluvné dojednania v tomto prípade garantujú poisťníkovi možnosť ovplyvniť dohodu o rozhodcovskom konaní. Bez ich podpisu nie je poisťník časťou XV. VPP viazaný, čím dochádza k ich vypusteniu z poisťného vzťahu. Osobitné dojednania môže poisťník prijať alebo neprijať. Dôsledkom individuálnej voľby poisťníka z dvoch alternatív je potom individuálne dojednaná zmluvná podmienka. Ak je neprijateľná zmluvná podmienka individuálne dojednaná, potom je platná. Okrem vyššie uvedenej možnosti mal navrhovateľ s účinnosťou dodatku č. 2 k VPP od 15. 12. 2008 opakovane právo uvedenú časť VPP v lehote 30 dní odmietnuť. Na individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky nič nemení ani skutočnosť, že jej obsah bol odporcom vopred pripravený, pretože návrh jej znenia navrhovateľa bez jeho akceptácie vopred nezaväzoval. Navrhovateľ, ako poisťník, bol pred podpisom samotnej poisťnej zmluvy osobitne poučený a upozornený na obsah všetkých poisťných plnení a podpisom tzv. Záznamu o požiadavkách

a potrebách klienta potvrdil, že mu boli o poistnom vzťahu zo strany finančného agenta poskytnuté odborné informácie.

Odporca sa taktiež vyjadril k rokovaciemu poriadku rozhodcovského súdu, pričom uviedol, že žiadne z procesných pravidiel nespôsobuje výhodu či nevýhodu niektorému z účastníkov a námietky navrhovateľa sú v tomto smere irelevantné.

Záverom odporca vo svojom vyjadrení k žalobe vyslovil názor, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, preto navrhovateľ nespĺňa podmienky oslobodenia od platenia súdneho poplatku ustanovené v § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Pretože uvedené konanie podlieha poplatkovej povinnosti a navrhovateľ nezaplatil súdny poplatok za návrh na začatie konania, súd mal povinnosť zastaviť konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Odporca vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd uznesením č. k. 5C/23/2013-87 zo dňa 27. 1. 2014, č. k. 5C/24/2013-87 zo dňa 27. 1. 2014 a č. k. 5C/25/2013-122 zo dňa 27. 1. 2014 rozhodol o odklade vykonateľnosti sporných rozhodcovských rozsudkov do právoplatného skončenia konania o ich zrušení. Uznesenia nadobudli v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove právoplatnosť dňa 18. 11. 2014.

Podaním, doručeným súdu dňa 14. 2. 2014, odporca opätovne poukázal na „nespotrebiteľský“ charakter sporu, s ktorým súvisí poplatková povinnosť navrhovateľa. Podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku vzhľadom na svoju osobitnú povahu poplatné podľa pol. 3 písm. c) sadzobníka poplatkov. Podľa odporcu rozhodcovský rozsudok nie je hmotno-právnym úkonom a je celkom vzdialený od inštitútu spotrebiteľskej zmluvy, pretože sa jedná o individuálny právny akt rozhodcovského súdu a svojimi účinkami postavený na roveň rozsudkov všeobecného súdu. Navrhovateľ preto nemá status spotrebiteľa, a teda ani oslobodenie od súdneho poplatku nemá právne opodstatnenie a oporu v ustanoveniach zákona. Odporca poukázal aj na príslušnú judikatúru Súdneho dvora EÚ.

K veci samej odporca uviedol, že podaný návrh je neurčitý a nedôvodný. V petite podanej žaloby chýba uvedenie právneho dôvodu, pre ktorý navrhovateľ žiada rozhodcovský rozsudok zrušiť. Vzhľadom na zákonom stanovenú prekluzívnu lehotu 30 dní pre zrušenie rozhodcovského rozsudku odo dňa jeho doručenia, nie je podľa odporcu možnosť na iné, neskôr podané žaloby, či ich doplnenia, prihliadať. Z rovnakého dôvodu navrhovateľom namietaná uplatnená pohľadávka nemôže byť predmetom preskúmania v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pretože nespadá pod dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z. z..

V ďalšom sa odporca upriamil na zohľadnenie odôvodnenia 19 Smernice 93/13/EHS, nález Ústavného súdu SR II. ÚS 499/2012 a aplikáciu noriem Európskej únie a správneho prekladu Smernice 93/13/EHS na prejednávany prípad.

Odporca zároveň trval na individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky a odmietol tvrdenia navrhovateľa o jej neplatnosti.

Navrhovateľ k vyjadreniu odporcu na základe podania, doručeného súdu dňa 21. 2. 2014 a dňa 7. 3. 2014, uviedol, že je neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy najmä v prípade, ak rozhodcovská doložka znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu bez možnosti brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia NS SR, a to konkrétne rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/1/2012, 5Cdo/61/2012 a 6Cdo/13/2013. Podľa jeho tvrdenia sa podpisom zmluvy vrátane VPP vopred vzdal práva na účinnú právnu ochranu, pričom na tejto skutočnosti nič nemení fakt, že v deň podpisu zmluvy zmluvné strany podpísali ako pokračovanie predtlačenej formulára VPP aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú vo VPP.

K odporcom uvádzanému Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta navrhovateľ uviedol, že tento nie je dôkazom o poučení poisteného o význame a obsahu rozhodcovskej doložky. Uvedený záznam sa týka výslovne potrieb klienta v súvislosti s uzavretím poistnej zmluvy.

Navrhovateľ dôvody, pre ktoré je nutné zrušiť napadnutý rozhodcovský rozsudok, ďalej doplnil o dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení. K porušeniu právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa došlo tým, že bol rozhodcovským rozsudkom zaviazaný na plnenie vyplývajúce z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navrhovateľ má za to,

že preukázal existenciu dôvodov umožňujúcich domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku pred všeobecným súdom.

K poplatkovej povinnosti navrhovateľ uviedol, že na základe svojich tvrdení trvá na spotrebiteľskom charaktere zmluvného vzťahu. Svoje tvrdenia podporil odkazom na viaceré rozhodnutia slovenských súdov v obdobných prípadoch.

Na pojednávaní dňa 26. 2. 2014 súd uznesením rozhodol o spojení vecí vedenej súdom pod sp. zn. 5C/23/2013, 5C/24/2013 a 5C/25/2013 na spoločné konanie s tým, že sa ďalej budú viesť pod sp. zn. 5C/23/2013. Navrhovateľ a odporca na pojednávaní trvali na svojich tvrdeniach uvádzaných jednak v návrhu na začatie konania a jednotlivých vyjadreniach. Navrhovateľ trval na prerušení konania do právoplatnosti skončenia vecí vedenej pred ÚS SR sp. zn. II. ÚS 382/2013, RVP 5052/2012.

Súd uznesením č. k. 5C/23/2013-184 zamietol návrh odporcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, RVP 5052/2012. Uznesenie nadobudlo v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 14Co/119/2014-202 zo dňa 15. 10. 2014 právoplatnosť dňa 18. 11. 2014.

Podaním, doručeným súdu dňa 4. 3. 2016, odporca navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť s poukazom na zmenu právnej úpravy, v dôsledku ktorej predmetné rozhodcovské rozsudky, o zrušení ktorých súd koná, prestali účastníkov rozhodcovského konania - navrhovateľa a odporcu zaväzovať (§ 243d ods. 1 Exekučného poriadku v aktuálnom znení). Podľa tvrdenia odporcu bez záväznosti neexistuje rozhodcovský rozsudok spôsobilý súdneho preskúmania, či zrušenia a neexistuje ani predmet tohto konania. Súd je preto povinný žalobu zamietnuť, ak navrhovateľ nevezme svoj návrh späť.

Na pojednávanie dňa 10. 3. 2016 sa nedostavili účastníci konania, a to odporca a jeho právny zástupca, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené. Právny zástupca odporcu zobral termín pojednávania na vedomie, svoju neúčast' a neúčast' odporcu na pojednávaní ospravedlnil e-mailom dňa 4. 3. 2016 a uviedol, že súhlasí, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Súd preto prejednal vec v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Právny zástupca navrhovateľa trval na svojich doterajších písomných vyjadreniach a navrhol, aby súd žalobe vyhovel. Ďalej uviedol, že konanie o zrušenie rozhodcovských rozsudkov prijatím novely EP nestratilo zmysel, pretože rozhodcovské rozsudky vydané pred 1. 1. 2015 nezanikli a neboli ani anulované. Právna úprava EP neodstránila medzi účastníkmi konania neistotu ohľadom skutočnosti, či odporca má voči navrhovateľovi pohľadávku alebo nie.

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že zmluvu im sprostredkovali dve ženy, ktoré im vysvetlili výhody a nevýhody uzatváraných poisťných zmlúv. Pri uzatváraní poisťných zmlúv navrhovateľ nebol oboznámený s tým, ako sa budú riešiť prípadné spory. Bol oboznámený len s tým, ako je potrebné uhrádzať poisťné. Celú zmluvu si neprečítal. Poisťné platil v rámci všetkých troch zmlúv a keď nemal peniaze, zmluvy zrušil. Po zrušení zmlúv mu boli následne zaslané rozsudky rozhodcovských súdov. Rozhodcovských konaní sa nezúčastnil.

Svedkyňa - manželka navrhovateľa R. O. uviedla, že sprostredkovateľky zmlúv im vysvetlili výhody poisťných zmlúv vrátane výšky poisťného. Ohľadom riešenia sporov im nebolo nič vysvetlené a tiež im nebola daná možnosť s niečím z predtlačenej zmluvy nesúhlasiť. Údaje do poisťných zmlúv vpisovali sprostredkovateľky a zmluvy podpísal navrhovateľ. Na základe žiadosti o zrušenie poisťných zmlúv im bolo zaslané

oznámenie o zániku poistenia spolu s vyúčtovaním. Svedkyňa nevedela uviesť, z akého dôvodu má navrhovateľ zaplatiť odporcovi sumy uvedené v jednotlivých rozhodcovských rozsudkoch. O rozhodcovskej doložke sa pri uzatváraní zmlúv nerozprávalo, hovorilo sa konkrétne len o životnej poisťke.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Dňa 8. 6. 2007 navrhovateľ s odporcom uzatvoril poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Navrhovateľ zmluvy podpísal na odporcom vopred pripravených tlačivách. Okrem textu zmlúv podpísal aj VPP v dvoch kolónkach vyhradených pre podpis poisťníka.

Dňa 14. 6. 2011 bola odporcovi doručená žiadosť navrhovateľa o zrušenie poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Listom zo dňa 15. 6. 2011 odporca navrhovateľovi oznámil, že poisťnú zmluvu v zmysle § 800 Občianskeho zákonníka zaniknú počnúc dňom 9. 8. 2011. V oznámení o zániku poistenia bol ako konečný stav finančného plnenia poisťnej zmluvy uvedený preplatok v sume 261,87 eur a v sume 325,60 eur.

Odporca dňa 4. 1. 2012 doručil Arbitrážnemu súdu v Košiciach návrh na začatie konania o zaplatenie 52,54 eur, dňa 4. 1. 2012 návrh na začatie konania o zaplatenie 148,21 eur a dňa 4. 1. 2012 návrh na začatie konania o zaplatenie 41,70 eur. Arbitrážny súd Košice vydal dňa 19. 1. 2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 2C/1399/2012, ktorým zaviazal navrhovateľa na úhradu sumy 41,70 eur a trov rozhodcovského konania vo výške 276,- eur; dňa 19. 1. 2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 2C/1296/2012, ktorým zaviazal navrhovateľa na úhradu sumy 148,21 eur a trov rozhodcovského konania vo výške 276,- eur a dňa 19. 1. 2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 2C/1297/2012, ktorým zaviazal navrhovateľa na úhradu sumy 52,54 eur a trov rozhodcovského konania vo výške 276,- eur.

Rozhodcovské rozsudky sp. zn. 2C/1297/2012, sp. zn. 2C/1296/2012 a sp. zn. 2C/1399/2012 boli navrhovateľovi doručené dňa 15. 4. 2013.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v znení účinnom do 31. 12. 2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý

rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonať rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak

a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že

1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,

2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní,

3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti,

4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehало spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo

b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona.

Podľa § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, súd v konaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. b).

Podľa § 40 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 40 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu.

Podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 54b ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. 1. 2015, ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania poisťnej zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160101?ucinnost=26.07.2007>>, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 2 OZ, ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 4 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 879j OZ v znení účinnom od 1. 1. 2008, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 OZ v znení účinnom od 1. 1. 2008, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa XV. časti bodu 1 VPP, poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom

konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa XV. časti bodu 2 VPP, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poistných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Podľa § 243d ods. 1 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „EP“) v znení účinnom od 1. 1. 2015, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 36 ods. 2 prvej vety EP v znení účinnom do 31. 12. 2014, exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie.

Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (v čase uzavretia Zmluvy čl. 153 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva), Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Podľa čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 2 písm. a) smernice, na účely tejto smernice: nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q/, neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať

od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Použitie citovaných ustanovení smernice ako normatívneho aktu práva EÚ sa opiera o nepriamy účinok na právne poriadky členských štátov za účelom ich konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou, pričom voľba foriem a metód je ponechávaná vnútroštátnym orgánom jednotlivých členských štátov.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/ES) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 43, vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/ES) ako nekalú. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia, je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offo túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 zo dňa 6.10.2009 Asturcom Telecommunications SL c/a Cristine Rodriguez Nogueiro smernica číslo 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom

podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Právne posúdenie veci:

V prvom rade sa súd zaoberal námietkou právneho zástupcu odporcu uvedenou vo vyjadrení doručenom súdu dňa 4. 3. 2016. Odporca žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu zmeny právnej úpravy, v dôsledku ktorej predmetné rozhodcovské rozsudky, o zrušenie ktorých súd koná, prestali účastníkov rozhodcovského, ako aj tohto súdneho, konania zaväzovať. Konkrétne ide o znenie vyššie citovaného ustanovenia § 243d ods. 1 EP. Podľa tohto ustanovenia, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní - pozn. súdu) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, t. j. rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Keďže odporca doposiaľ nepodal návrh na vykonanie rozhodcovských rozsudkov, ktorých zrušenia sa navrhovateľ v

tomto konaní domáha, tieto už účastníkov nezaväzujú, teda dosiahol sa cieľ, ktorý svojou žalobou navrhovateľ chcel dosiahnuť.

Je pravdou, že prechodné ustanovenia EP k úprave účinnej od 1. 1. 2015 zaviedli lehotu, do ktorej je potrebné navrhnuť výkon rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskej veci, inak tento rozsudok účastníkov nezaväzuje, čiže je nevykonateľný. Z tohto pohľadu sa teda javí, že o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je potrebné rozhodovať, resp. že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku je v tomto čase už nedôvodná.

Čisto teoreticky sa dá s návrhom odporcu na zamietnutie žaloby z dôvodu zmeny právnej úpravy súhlasiť, avšak súdu sa javí vecne a procesne správnejší postup prejednávania návrhov. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd pristúpil k ich zrušeniu z nasledovných dôvodov:

Ustanovenie § 243d ods. 1 EP malo za cieľ, aby rozhodcovské rozsudky, ktoré neboli „dané na výkon“, nezaťažovali exekučné súdy a prestali účastníkov konania zaväzovať. Teda účinkom zákonného ustanovenia je prelomenie materiálnej právoplatnosti, ale nie zrušenie rozhodcovského rozsudku. Prelomenie materiálnej (nie formálnej) právoplatnosti rozhodcovského rozsudku má za následok, že je možné vo veci konať a rozhodnúť. Týmto ustanovením sa rozhodcovský rozsudok ex lege nezrušuje a zákon výslovne neustanovuje, že napadnúť možno len právoplatný rozsudok - v prípade zákona č. 355/2014 Z. z. možno napadnúť dokonca rozsudok neprávoplatný.

Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že exekučné konanie je začaté dňom doručenia návrhu na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi (§ 36 ods. 2 EP). Súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že v niektorých prípadoch je žiadosť o udelenie poverenia zaslaná súdu aj po uplynutí niekoľkých mesiacov od doručenia návrhu súdnemu exekútorovi. Aj keď lehota na podanie návrhov na vykonanie exekúcie bola stanovená do 31. 3. 2015, nie všetky žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia už musia byť aj doručené súdu (aj vzhľadom na množstvo takto podaných návrhov na podklade rozhodcovských rozsudkov, ktorých výkon ešte nebol navrhnutý). Odporca síce vyhlásil, že žiaden návrh na výkon exekúcie voči

navrhovateľovi na základe rozhodcovských rozsudkov nepodal, ale ak by súd žalobu zamietol a toto vyhlásenie by sa ukázalo nepravdivým, navrhovateľ by sa dostal do situácie, kedy by už nemohol podať žalobu o zrušenie rozhodcovských rozsudkov. Samozrejme by sa navrhovateľ ako povinný v exekučnom konaní mohol brániť námietkami, resp. inými prostriedkami upravenými v EP, čo by však znamenalo znova nastolenie „sporu“, ktorý sa rieši už v tomto konaní.

Dôvodom je preto aj právna istota účastníkov konania. Vyriešenie sporu zrušením rozhodcovských rozsudkov z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nie je konečným rozhodnutím, keďže súd musí zo zákona pokračovať v konaní v rozsahu žalôb podaných na rozhodcovský súd, v ktorých bude rozhodnuté, či odporca má voči navrhovateľovi pohľadávky alebo nie.

Ďalším dôvodom, pre ktorý sa súd nepriklonil k návrhu právneho zástupcu odporcu, je posilnenie postavenia spotrebiteľov a zamedzení obchodných praktík odporcu, ako napríklad v tomto prípade. Ochrana spotrebiteľa je jedným z nosných záujmov Európskej únie, ktorá sa premieta tak do právnej úpravy Európskej únie a právnej úpravy v Slovenskej republike, ako aj do judikatúry Európskeho súdneho dvora a judikatúry slovenských súdov. Judikatúra ESD, ako aj slovenských súdov, považuje normy na ochranu spotrebiteľa za normy na úrovni verejného poriadku, na ktorých dodržiavanie je potrebné bezvýhradne trvať. Súdu je z úradnej činnosti známe, že odporca si v nejednom prípade uplatnil svoje nároky v rozhodcovskom konaní na základe rozhodcovskej doložky, ktorú súdy už v mnohých konaniach vyhlásili za neprijateľnú zmluvnú podmienku a ktorá je v dôsledku toho neplatná.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie rozhodcovských rozsudkov je dôvodný.

Následne sa súd zaoberal otázkou aplikácie ustanovení príslušných právnych predpisov. V zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka je odporca, ako veriteľ, osobou, ktorá pri uzatváraní poisťnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti tak, ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra a z rozhodovacej činnosti súdu (t. j. odporca vystupuje v pozícii dodávateľa) a navrhovateľ, ako dlžník, je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení poisťnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (t. j. navrhovateľ vystupuje v pozícii spotrebiteľa). Uzatvorená poisťná zmluva zároveň spadá pod výpočet spotrebiteľských zmlúv svojím charakterom odplatnosti a tým, že je upravená v ôsmej časti OZ a zároveň, že jej zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ (odporca) a na strane druhej spotrebiteľ (navrhovateľ), ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah odporcom ako dodávateľom vopred pripraveného návrhu na jej uzavretie.

Uvedená poisťná zmluva teda musí spĺňať zákonom stanovený rámec podmienok tak, ako sú tieto vymedzené v ustanovení § 52 a nasl. OZ.

Súd ďalej podrobil kontrole, či účastníkmi konania predložené rozhodcovské rozsudky vydal rozhodcovský súd oprávnený prejednať vzniknuté spory. Pri riešení tejto otázky nie je súd viazaný záverom vyplývajúcim z odôvodnenia rozhodcovského súdu. V tomto prípade rozhodcovský súd, ako to vyplýva z odôvodnenia rozhodcovských rozsudkov, svoju právomoc rozhodovať vo veci odvodil z rozhodcovskej doložky osobitne upravenej v časti XV. VPP.

Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 OZ je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Poisťné zmluvy uzatvorené s navrhovateľom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou poisťnej zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností aj VPP, ktoré navrhovateľ ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre neurčitý počet spotrebiteľov.

Hlavným cieľom rozhodcovskej zmluvy je zmluvné prenesenie a zároveň obmedzenie právomoci občianskoprávneho súdu na nesúdny orgán - rozhodcu ako na súkromnú osobu, ktorý koná a rozhoduje v súlade s pravidlami rozhodcovského konania. Ide o dohodu medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva môže mať formu samostatne dojednanej zmluvy alebo formu doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva sa musí obligatórne uzavrieť v písomnej forme, v opačnom prípade je neplatná. Častokrát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami uvedenými v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky singulárny, pretože v sporových situáciách arbitér rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak v zmluvnom vzťahu nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, v súlade s právnym poriadkom, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nebol oprávnený o spore rozhodnúť. Súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom dojednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste.

Podľa § 53 ods. 1 prvej vety OZ uvedená generálna klauzula má povahu kogentnej právnej normy. Tá dodávateľom výslovne zakazuje použiť v spotrebiteľských zmluvách také dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Občiansky zákonník tak dodávateľom bráni zneužívať svoje postavenie pri uzavieraní spotrebiteľských zmlúv a s nimi súvisiacich i rozhodcovských zmlúv, a to najmä pri ich tvorbe formou zmluvných formulárov, ktoré predkladajú potenciálnym spotrebiteľom ako oferty na ich uzavretie. V § 53 ods. 3 OZ je obsiahnutý exemplifikačný výpočet možných neprijateľných podmienok zakomponovaných do spotrebiteľských zmlúv. Výpočet je zo strany zákonodarcu dopĺňaný a precizovaný. S účinnosťou od 1. 1. 2008 je medzi neprijateľnými podmienkami výslovne uvedená i tá, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky spory s dodávateľom riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní. S účinnosťou od 1. 1. 2008 zákonodarcu zaviedol i pojem individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktoré, ak sú individuálnym dojednaním opatrené, prestávajú byť nositeľom neprijateľnosti a v konečnom dôsledku sú platné. Občiansky zákonník s neprijateľnými podmienkami spája sankciu absolútnej neplatnosti, pričom ide o neplatnosť pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musí súd prihliadať ex offo. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku je poskytnúť spotrebiteľom na Slovensku minimálny štandard ochrany, aký stanovuje Smernica Rady č. 93/13/EHS. Smernica odporúčajúcim spôsobom vypočítava aj niektoré neprijateľné zmluvné podmienky, pričom neopomína ani inštitút rozhodcovskej zmluvy. Je nutné ju vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, rozhodujúci o nútenom výkone práva priznaného rozhodcovským rozsudkom, vydaným aj za neúčasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť nepríjemnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc vo veci rozhodnúť. Ak dospeje k názoru, že sa jedná o zmluvu neprijateľnú, prislúcha mu podľa vnútroštátneho práva vyvodiť všetky dôsledky. Z uvedeného je zjavné, že ochrana spotrebiteľa je kladená nad nečestné zmluvné podmienky na úroveň pravidiel, na ktorých musí štát bezvýhradne trvať.

Hlavnou námietkou odporcu v priebehu konania bola skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, preto je platná s poukazom na znenie ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, ktoré upravuje, že nejde o neprijateľnú podmienku, ak je individuálne dojednaná.

Súd poukazuje na znenie ustanovenia § 53 ods. 2 OZ, v znení účinnom od 1. 1. 2008, podľa ktorého za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Po zohľadnení tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že rozhodcovskú doložku nie je možné považovať za individuálne dojednanú. Je totiž zrejmé z celého znenia VPP, že aj keď na ich konci je osobitný odsek, ktorý odkazuje na akceptovanie rozhodcovskej doložky upravenej v časti XV. VPP, túto doložku nemohol navrhovateľ žiadnym spôsobom ovplyvniť.

Za právne bezvýznamné je potrebné označiť tvrdenie odporcu o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v osobitných zmluvných dojednaniach. V týchto osobitných zmluvných dojednaniach si účastníci len opätovne dohodli povinnosť v prípade akéhokoľvek sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu už raz dohodnutému vo VPP.

Osobitné zmluvné dojednania, podobne ako celé VPP, sú písané malým, husto písaným textom, ktoré sťažujú ich čítanie. Odporca sa bránil, že navrhovateľ si mohol vybrať, či osobitné dojednania podpíše alebo nie. Na konci VPP je malý rámček na podpis pre klienta, hneď za tým sú osobitné dojednania k poisťovnej zmluve a následne sú uvedené dva väčšie rámčeky, jeden na podpis pre klienta a jeden pre zamestnanca poisťovne, resp. sprostredkovateľa poistenia. Uvedené usporiadanie rámčekov na podpis navodzuje dojem, že ten hlavný či dôležitejší podpis na konci VPP je až ten za osobitnými dojednaniami, keďže až za týmito nasledujú rámčeky pre podpisy oboch zmluvných strán. Aj toto nasvedčuje (podobne ako mnoho žalôb podaných aj na tunajšom súde s rovnakým skutkovým podkladom), že tvrdenia navrhovateľa o tom, že podľa pokynov sprostredkovateľa poisťovnej zmluvy treba VPP podpísať dvakrát, pričom klient nie je skutočne oboznámený, čo vlastne podpisuje, sú pravdivé.

Z osobitných zmluvných dojednaní nevyplýva, aby v prípade ich nepodpísania navrhovateľom mala stratiť platnosť tiež časť XV. VPP týkajúca sa rozhodcovského konania. Preto bez ohľadu na to, či by navrhovateľ osobitné zmluvné dojednania podpísal alebo nie, bolo jeho povinnosťou vyplývajúcou z VPP podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Takúto duplicitu úpravy riešenia sporov vo VPP a osobitných zmluvných dojednaniach nemožno označiť inak ako za zavádzajúcu a mätúcu.

Zo záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k poisťovnej zmluve žiadnym spôsobom nemožno vyvodiť záver, že z neho vyplýva, že by navrhovateľ bol poučený o rozhodcovskej doložke a jej prípadných následkoch, ako to tvrdil odporca. Tento záznam sa týka výslovne potrieb klienta v súvislosti s uzatretím poisťovnej zmluvy a jediná zmienka o rozhodcovskom

konaní je len v tom zmysle, že v prípade sporov je možné využiť rozhodcovské konanie na riešenie sporov (kým podľa VPP už nejde o možnosť, ale de facto o povinnosť).

Rozhodcovská zmluva, resp. doložka uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právo akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú.

Odporca sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemôže zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech navrhovateľa. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejší princíp, ktorým je princíp jeho ochrany. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zo zdravého rozumu, požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa odporuje vyššie uvedenému princípu jeho ochrany. Neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu preto nemôže byť na ujmu.

Odporca ničím právne významným nepreukázal, aby navrhovateľovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

Z ďalších listinných dôkazov predložených samotným odporcom, a to zo záznamu o požiadavkách a potrebách klienta, VPP a osobitných zmluvných dojednaní nevyplýva, aby zo strany sprostredkovateľa poistenia bolo poskytnuté riadne vysvetlenie dôsledkov uzatvorenia rozhodcovskej doložky. Naopak, vykonané dokazovanie odôvodňuje záver, podľa ktorého navrhovateľovi neboli poskytnuté žiadne informácie o dôsledkoch výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky.

Keďže cieľom a účelom právnych noriem, týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4. 6. 2009 Pannon GSM Zrt. Proti Erzsébet Sustikné Győrfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/ES), ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. V rozhodovanej veci teda už len skutočnosť, že podmienka rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola odporcom vopred stanovená a predpripravená a nebola individuálne dohodnutá, je nekalá. Ak sa teda v zmysle rozhodcovskej zmluvy vyžaduje od navrhovateľa ako spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní vopred paušálne stanovených rozhodcov, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh odporcu ako dodávateľa mohol účastníkov konania zaväzovať. V danej veci bolo rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom v rozhodcovskej doložke priamo

vylúčené, keď sa zmluvné strany dohodli, že namiesto súdneho konania sa podrobia konaniu rozhodcovskému. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje voľbu navrhovateľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom.

Súd má za to, že rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si navrhovateľ osobitne nevyjednal, nakoľko táto spĺňala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvy ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť VPP a teda aj rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom.

Občiansky zákonník od 1. 1. 2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 spája sankciu neplatnosti. V zmysle tohto ustanovenia nie je možné akceptovať rozhodcovskú doložku, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Toto ustanovenie nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa nezvratne sa podrobiť arbitráži.

Rozhodcovskú doložku upravená v znení, ako je uvedené vyššie (čl. XV.VPP), súd považuje za neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to z nasledovných dôvodov:

Rozhodcovská doložka je upravená vo VPP, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť. Táto je vopred naformulovaná dodávateľom a neumožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie o prípadnom spore na všeobecnom súde. Ak by spotrebiteľ aj chcel riešiť spor na rozhodcovskom súde, z uvedenej rozhodcovskej doložky nie je možné zistiť, ktorému súdu by mal žalobu adresovať, keďže rozhodcovský súd v zmysle časti XV. bodu 2 bude podľa potreby vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými poisťovňou, teda odporcom, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. pokiaľ sama poisťovňa nezriadi stály rozhodcovský súd. Poisťovňa pritom má vydať štatút rozhodcovského súdu. Takýto spôsob zloženia, resp. určenia rozhodcovského súdu, je podľa názoru súdu ukázkovým príkladom neprijateľnej podmienky, keďže by malo ísť o súd vytvorený odporcom ako dodávateľom, resp. osobou poverenou odporcom, teda vyvstávala by tu veľká pochybnosť o objektívnosti takéhoto súdu. Z takto formulovanej rozhodcovskej doložky nakoniec ani nemôže súd vyvodiť iný záver ako ten, že ide o rozhodcovskú

doložku šitú priamo na mieru odporcovi s cieľom na jednej strane zabezpečiť si v prípade potreby rozhodnutie súdu, ktorý mu bude priznávať požadované nároky a na druhej strane dosiahnuť stav, keď si spotrebiteľ nebude uplatňovať prípadné svoje nároky, pretože podľa rozhodcovskej doložky si ich môže uplatňovať iba v rozhodcovskom konaní, ale podľa rozhodcovskej doložky nevie ani nemôže vedieť, na akom rozhodcovskom súde si ich má uplatniť.

Na neprijateľnosti uvedenej rozhodcovskej doložky podľa názoru súdu nič nemení to, že v konečnom dôsledku si odporca uplatnil svoje nároky na rozhodcovskom súde, ktorý už je zriadený, teda nezriaďoval ho sám, resp. nepoveril niekoho na jeho zriadenie, pretože už

skutočnosť, že podmienka je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa, postačuje na to, aby bola neprijateľná. V opačnom prípade by bolo ťažké, ak nie priam nemožné, dosiahnuť cieľ sledovaný aj Smernicou 93/13/EHS, teda zabezpečiť, aby spotrebiteľia neboli viazaní neprijateľnými podmienkami, keďže by bolo ich možné obísť podobne, ako to v tomto prípade urobil odporca a obranou takisto ním použitou, že rozhodcovský súd, ktorý nakoniec reálne konal, je nezávislý od odporcu.

Neprijateľnosti rozhodcovskej doložky a názoru, že jej cieľom je hlavne dosiahnutie rozhodnutia, ktoré by mohlo byť exekučným titulom, bez toho, aby sa vecou zaoberal všeobecný súd, nasvedčuje aj rokovací poriadok rozhodcovského súdu a sadzobník poplatkov. Aj keď uvedený postup nie je právne významný pre posúdenie rozhodcovskej doložky (túto súd považuje za neprijateľnú z vyššie uvedených dôvodov), súd len na dokreslenie uvádza.

Žaloba a rozsudok sa síce doručujú do vlastných rúk protistrane (§ 5 bod 3 rokovacieho poriadku), ale tieto je možné považovať za doručené aj keď si protistrana zásielku nevyzdvihne v odbernej lehote, pričom v zmysle § 24 bod 2 rokovacieho poriadku v skrátených konaniach (teda bez ústneho prejednanie žaloby) sa rozhoduje v sporoch, ak predmetom je peňažná pohľadávka nepresahujúca 66 500,- eur, pričom aj takýto rozsudok spolu so žalobou je možné doručiť tzv. náhradných doručením, teda o tomto sa ani účastník nemusí dozvedieť. Pri spotrebiteľských nárokoch je možné žiadať ústne prejednanie sporu, ak predmet konania presahuje 300,- eur, ale takáto žiadosť je spoplatňovaná (§ 29b rokovacieho poriadku). Od tohto poplatku (36,- eur v zmysle sadzobníka poplatkov - príloha č. 2 rokovacieho poriadku bod 1) spotrebiteľ nie je oslobodený, podobne ako od poplatku za preskúmanie námietky nedostatku právomoci (§ 29b bod 2 rok. poriadku), ktorý predstavuje 360,- eur (príloha č. 2 bod 4 sadzobníka poplatkov). Za návrh na oslobodenie od poplatkov je pritom žiadateľ povinný uhradiť poplatok vo výške 36,- eur (príloha č. 2 bod 3 sadzobníka poplatkov). Z poučenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že za podaný odpor je potrebné uhradiť poplatok vo výške 72,- eur, ktorého zaplatenie je podmienkou na jeho prihladnutie. Odpor je pritom potrebné podať v lehote 5 dní. Trovy priznané rozhodcovským súdom dosahujú spolu sumu 276,- eur a na porovnanie rozhodcovský súd zaviazal navrhovateľa na zaplatenie peňažnej sumy 41,70 eur, 148,21 eur a 52,54 eur.

Spotrebiteľ je v konaniach, v ktorých uplatňuje alebo bráni svoje práva vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, teda v súdnom konaní neplatí žiadne poplatky. Ak sa v súdnom konaní vydá rozhodnutie v skrátrenom konaní (čiže platobný rozkaz), nie je možné ho doručiť tzv. fikciou doručenia, teda považovať žalobu a platobný rozkaz za doručený, aj keď si ho protistrana neprevzala v odbernej lehote. Odpor proti platobnému rozkazu je možné podať v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu (ide o ochranu druhej strany v konaní, ktorá dostane už rozhodnutie, ktoré môže byť vo veci konečné bez toho, aby vedela, že voči nej prebieha nejaké konanie). V prípade nedoručenia platobného rozkazu sa tento ruší bez toho, aby odporca musel urobiť nejaký procesný úkon. V prípade, ak by predmetom konania pred všeobecným súdom bola suma uplatnená v rozhodcovskom konaní, náhrada trov úspešnému účastníkovi by činila necelých 70,- eur (súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci vo výške 51,78 eur bez DPH). Takýto postup rozhodcovského súdu a podmienky uplatnenie určitých úkonov takisto značne sťažuje postavenie spotrebiteľa, ak by rozhodcovskú doložku súd považoval za prijateľnú (čo už vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje). Aj tento postup zvoleného

rozhodcovského súdu nasvedčuje tomu, čo bolo skutočným cieľom dojednania rozhodcovskej doložky. Aj rozhodcovské konanie, ktoré by bolo založené skutočnou dohodou zmluvných strán o rozhodcovskej doložke musí, v prípade spotrebiteľských zmlúv a sporov z nich vyplývajúcich, dosahovať štandardy

minimálne na úrovni, aké sú zaručené podľa Občianskeho súdneho poriadku a súvisiacich predpisov (napr. oslobodenie od súdnych poplatkov a pod.)

Ustanovenie § 53 OZ nie je zaradené medzi prípady tzv. relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), ide o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená platná rozhodcovská zmluva. Bez takejto platnej zmluvy rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

K odkazu právneho zástupcu odporcu na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3MCdo/14/2011 súd len poznamenáva, že sa netýka navrhovateľa, pričom v uvedenom rozhodnutí bola iná situácia, t. j. rozhodcovskú doložku mal možnosť spotrebiteľ v lehote 30 dní od podpisu zmluvy vylúčiť a rozhodnutia nižších súdov boli zrušené, teda nie je zrejmé, ako bolo nakoniec rozhodnuté. Súdu je pritom z úradnej činnosti tak svojej, ako aj iných súdov, známe, že vo väčšine prípadov súdy v exekučných konaniach, kde ako oprávnený vystupuje odporca a žiada vymáhať dlžnú sumu na základe rozhodcovského rozsudku vydaného na základe rozhodcovskej doložky obsahovo totožnej s tou, ktorú súd posudzoval v tomto prípade, poskytujú ochranu povinným, ktorí v pôvodnom konaní boli v pozícii spotrebiteľa, a to z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Mnohé z týchto rozhodnutí boli potvrdené aj dovolacím súdom (NS SR).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd žalobe vyhovel a rozhodcovské rozsudky pre neplatne uzavretú rozhodcovskú doložku zrušil.

Záverom sa súd dotkne aj námietky odporcu týkajúcej sa povinnosti súdu zastaviť konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, kde obe námietky súvisia s odporcom tvrdeným „nespotrebiteľským“ charakterom sporu. Ako už bolo uvedené vyššie, súd vzťah účastníkov konania posúdil ako spotrebiteľský, čo má za následok aj jeho oslobodenie od platenia súdneho poplatku, ktoré vyplýva priamo zo zákona (§ 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania, priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, ktoré je odporca povinný uhradiť na účet jeho právneho zástupcu.

Priznané trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny po 60,07 eur v konaní sp. zn. 5C/23/2013 pred spojením v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) za tieto úkony právnej služby 1./ za úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane 1. porady s klientom zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. a) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 2./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 3./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 21. 2. 2014 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013, 4./ za úkon účasť na konaní pred súdom zo dňa 26. 2. 2014 - 13a ods. 1 písm. d) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013 (spolu za úkony právnej služby 240,28 eur). Ďalej súd navrhovateľovi priznal náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 2 x 7,81 eur, 2 x 8,04 eur (spolu režijný paušál 31,70 eur), cestovné za účasť na konaní pred súdom zo dňa 26. 2. 2014 Košice - Stará Ľubovňa a späť podľa § 16 ods. 4 cit. vyhl. (spolu 200 km x 1,445 eur za liter PHM x 6,2 litra priem. spotreba vozidla) : 100 + (0,183 ako základná náhrada podľa opatrenia č. 632/2008 Z. z. za 1 km x 200 km) / (spolu cestovné 54,52 eur), náhrady za stratu času za účasť na pojednávaní zo dňa 26. 2. 2014 Košice - Stará Ľubovňa a späť podľa § 17 ods. 1 cit. vyhl. v sume 9 polhodín x 13,40 eur (spolu náhrady za stratu času 120,60 eur). Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní sp. zn. 5C/23/2013 pred spojením predstavujú spolu sumu 447,10 eur.

Ďalej priznané trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny po 60,07 eur v konaní sp. zn. 5C/24/2013 pred spojením v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) za tieto úkony právnej služby 1./ za úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane 1. porady s klientom zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. a) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 2./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 3./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 21. 2. 2014 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013, 4./ za úkon účasť na konaní pred súdom zo dňa 26. 2. 2014 - 13a ods. 1 písm. d) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013 (spolu za úkony právnej služby 240,28 eur). Ďalej súd navrhovateľovi priznal náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 2 x 7,81 eur, 2 x 8,04 eur (spolu režijný paušál 31,70 eur). Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní sp. zn. 5C/24/2013 pred spojením predstavujú spolu sumu 271,98 eur.

Priznané trovy v konaní sp. zn. 5C/25/2013 pred spojením pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny po 60,07 eur v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. za tieto úkony právnej služby 1./ za úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane 1. porady s klientom zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. a) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 2./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 2. 5. 2013 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom do 30. 6. 2013, 3./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 21. 2. 2014 - § 14 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013, 4./ za úkon účasť na konaní pred súdom zo dňa 26. 2. 2014 - 13a ods. 1 písm. d) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013 (spolu za úkony právnej služby 240,28 eur). Ďalej súd navrhovateľovi priznal náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 2 x 7,81 eur, 2 x 8,04 eur

(spolu režijný paušál 31,70 eur). Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní sp. zn. 5C/25/2013 pred spojením predstavujú spolu sumu 271,98 eur.

Po spojení všetkých uvedených konaní priznané trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny po 60,07 eur resp. polovice základnej sadzby tarifnej odmeny po 30,04 eur v konaní sp. zn. 5C/23/2013 v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. za tieto úkony právnej služby 1./ za úkon vyjadrenie k odvolaniu proti rozhodnutiu ak nejde o rozhodnutie vo veci samej zo dňa 27. 2. 2014 - § 13a ods. 2 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013, 2./ za úkon písomné podanie na súd vo veci samej zo dňa 7. 3. 2014 - § 13a ods. 1 písm. c) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013, 3./ za úkon účasť na konaní pred súdom zo dňa 10. 3. 2016 - 13a ods. 1 písm. d) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013 + 20 % DPH za úkon 2./ (spolu za úkony právnej služby 162,19 eur). Ďalej súd navrhovateľovi priznal náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 1 x 7,81, 1 x 8,04 eur, 1 x 8,58 eur + 20 % DPH za režijný paušál 8,58 eur (spolu režijný paušál 26,15 eur), cestovné za účasť na konaní pred súdom zo dňa 10. 3. 2016 Košice Stará Ľubovňa a späť podľa § 16 ods. 4 cit. vyhl. / (spolu 200 km x 1,144 eur za liter PHM x 6,2 litra priem. spotreba vozidla) : 100 + (0,183 ako základná náhrada podľa opatrenia č. 632/2008 Z. z. za 1 km x 200 km)/ (spolu cestovné 50,79 eur), náhrady za stratu času za účasť na pojednávaní zo dňa 26. 2. 2014 Košice - Stará Ľubovňa a späť podľa § 17 ods. 1 cit. vyhl. v sume 9 polhodín x 14,30 eur (spolu náhrady za stratu času 128,70 eur). Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní sp. zn. 5C/25/2013 po spojení predstavujú spolu sumu 367,83 eur.

Trovy právneho zástupcu žalovaného predstavujú po sčítaní spolu sumu 1 358,89 eur.

Pri priznávaní odmeny právnenému zástupcovi navrhovateľa za úkon „vyjadrenie k odvolaniu odporcu zo dňa 18. 8. 2013 + RP = 67,88 EUR“ súd zistil, že zrejmu chybou v písaní právny zástupca označil za deň vykonania úkonu deň 18. 8. 2013, hoci zo súdneho spisu bolo uvedené vyjadrenie k odvolaniu doručené súdu dňa 27. 2. 2014. Iné vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľa k odvolaniu odporcu sa v súdnom spise totiž nenachádza. Pretože išlo o vyjadrenie k odvolaniu odporcu proti uzneseniu súdu o odklade vykonateľnosti, ktoré nie je vyjadrením k odvolaniu vo veci samej, súd právnenému zástupcovi navrhovateľa priznal odmenu vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 13a ods. 2 písm. b) cit. vyhl. v znení účinnom od 1. 7. 2013 a príslušný režijný paušál vo výške 7,81 eur, tak ako si ho právny zástupca vo svojom vyúčtovaní trov právneho zastúpenia uplatnil. V rámci úkonu „účasť na pojednávaní dňa 10. 3. 2016 + RP = 68,65 EUR + 20 % DPH“ právny zástupca navrhovateľa zrejmu chybou v počítaní určil nesprávnu výšku odmeny. Súčet základnej sadzby tarifnej

odmeny 60,07 eur, režijného paušálu 8,58 a 20 % DPH predstavuje spolu sumu 82,38 eur, nie sumu 129,96 eur.

V prípade náhrady za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 26. 2. 2014 a 10. 3. 2016 Košice - Stará Ľubovňa a späť v časovom trvaní spolu 4 hod. 12 min. predstavuje toto v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 cit. vyhl. spolu 9 x polhodín nie právnym zástupcom uplatnených 10 x polhodín.

Právny zástupca navrhovateľa pri výpočte cestovného za účasť na pojednávaní dňa 10. 3. 2016 vychádzal z ceny pohonných hmôt tak, ako ju uviedol pri výpočte cestovného za účasť na pojednávaní dňa 26. 2. 2014. Z ním predložených potvrdení cien pohonných hmôt však vyplýva, že kým pri potvrdení zo dňa 22. 2. 2014 predstavuje cena sumu 1,445 eur, pri potvrdení zo dňa 8. 3. 2016 je cena nižšia, t. j. 1,144 eur, čo má v konečnom dôsledku vplyv na celkovú sumu cestovného zo dňa 10. 3. 2016.

Súd teda zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľovi trovy konania spolu vo výške 1.358,89 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.